

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально – науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи**

**ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри**

(підпис)

Г.О. Бірта
(ініціали, прізвище)

« 28 » серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність»

освітня програма «Митна справа в міжнародній торгівлі»

спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
код назва спеціальності

галузь знань 07 Управління та адміністрування
код назва галузі знань

ступінь вищої освіти бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Протокол від « 28 » серпня 2024 року № 1

Полтава 2024

Укладач: Офіленко Н.О., к.с.-г.н., доцент.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «митна справа в міжнародній торгівлі» спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня бакалавр

(підпис)

Ткаченко А.С.
ініціали, прізвище)

« 28 » серпня 2024 року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1.1 - Опис навчальної дисципліни Інтелектуальна власність

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> Технічне регулювання, Управління якістю та безпечністю товарів <i>Постреквізити:</i> Захист прав споживачів, Харчові інновації, Промислові інновації	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни: вибіркова		
Курс/семестр вивчення	4/7	
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	5/2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: - 150.		
- лекції: 20 год.		
- практичні заняття: 40 год.		
- самостійна робота: 90 год.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 6 семестр - 150.		
- лекції: 6 семестр - 8.		
- практичні заняття: 6 семестр - 4.		
- самостійна робота: 6 семестр – 138.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК.		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни Інтелектуальна власність є набуття спеціальних теоретичних знань та практичних навичок, а також формування комплексу знань з основ економічних і правових аспектів інтелектуальної власності та особливостей їх застосування при вирішенні питань в практичній діяльності.

Таблиця 2 - Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> - використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях (ПР01). - застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності (ПР02). - організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі (ПР05). - знати вимоги до діяльності за спеціальністю, 	<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях (ЗК02) - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК06) - здатність діяти відповідально і свідомо (ЗК10) - критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності (СК01) - здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності (СК06).

<p>зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави (ПР09).</p> <ul style="list-style-type: none"> • - знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці (ПР16). 	
--	--

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Поняття і система інтелектуальної власності в Україні

Тема 1. Система інтелектуальної власності

Поняття інтелектуальної власності. Поняття права інтелектуальної власності. Особисті немайнові і майнові права на об'єкти права інтелектуальної власності. Матеріальна складова інтелектуальної власності (майнове право). Авторське (особисте) немайнове право інтелектуальної власності.

Визначення і поняття об'єктів та суб'єктів права інтелектуальної власності. Об'єкти охорони авторського права. Об'єкти інтелектуальної власності, що не охороняються авторським правом. Об'єкти охорони суміжним правом. Суб'єкти авторського права і суміжних прав. Організації колективного управління авторськими правами.

Об'єкти права промислової власності. Поняття та ознаки винаходу. Об'єкти винаходу. Об'єкти, що не визнаються винаходом. Поняття та ознаки корисної моделі. Поняття та ознаки промислового зразка. Засоби індивідуалізації суб'єктів підприємницької діяльності: знаки для товарів та послуг, фірмові найменування, зазначення походження товарів. Поняття і види знаків для товарів і послуг. Поняття і види зазначення походження товарів. Поняття права на фірмові найменування. Поняття і ознаки нетрадиційних об'єктів права промислової власності: топографій інтегральних мікросхем; сортів рослин; комерційної таємниці. Захист від недобросовісної конкуренції. Суб'єкти права промислової власності. Представники у справах інтелектуальної власності.

Джерела права інтелектуальної власності. Джерела права інтелектуальної власності в нормах Конституції України і Цивільного кодексу. Відображення норм права інтелектуальної власності у загальному законодавстві України. Джерела спеціального законодавства України з питань охорони інтелектуальної власності. Джерела права промислової власності. Джерела авторського права і суміжних прав. Джерела правової охорони нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.

Система охорони інтелектуальної власності. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Структура та функції підрозділів: ДП «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент); відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності; ДП «Український агентство з авторських і суміжних прав» (УААСП); ДП «Інтелзахист», Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України, ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ).

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Головна мета ВОІВ. Структура ВОІВ. Членство в ВОІВ. Союзи та договори, адміністративні функції яких виконує ВОІВ. Участь України в роботі ВОІВ. Значення міжнародного співробітництва в сфері інтелектуальної власності для України. Співробітництво в рамках міжнародних організацій з питань інтелектуальної власності. Європейська патентна організація (ЄПО). Євразійська патентна організація.

Міжнародні договори з питань охорони промислової власності. Регіональні угоди з питань охорони промислової власності. Угоди з питань міжнародної класифікації об'єктів промислової власності. Міжнародні конвенції в сфері охорони авторських прав і суміжних прав. Угода про торговельні аспекти прав на інтелектуальну власність.

Тема 2. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності

Охорона прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки. Правова основа і процедура охорони. Терміни дії охоронних документів. Умови надання охорони на винаходи. Новизна, (поняття рівня техніки, пріоритет, правила його визначення, пільга по новизні), винахідницький рівень, промислова придатність. Умови надання охорони на корисну модель: новизна, промислова придатність. Умови надання охорони на промисловий зразок: новизна. Право на одержання патенту. Порядок одержання патенту, припинення його дії та визнання недійсним.

Правова охорона знаків для товарів і послуг. Правова основа охорони. Вид охоронного документу. Термін дії охоронних документів. Порядок одержання свідоцтва, припинення його та визнання недійсним.

Правова охорона зазначень походження товарів. Правова основа охорони. Вид охоронного документу. Термін дії охоронних документів. Порядок реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та /або права на його використання. Порядок визнання недійсною та припинення правової охорони зазначень походження товарів. Правова охорона фірмових найменувань.

Охорона прав на сорти рослин. Охоронний документ. Термін дії охоронного документу. Право на отримання. Умови і порядок набуття прав на сорти рослин. Припинення чинності майнового права на сорт та визнання його недійсним. Охорона прав на топографії інтегральних мікросхем. Правова сторона охорони. Охоронний документ. Право на реєстрацію і її порядок. Термін дії охоронного документу.

Охорона прав на раціоналізаторську пропозицію. Механізм охорони прав. Охоронний документ. Право на винагороду.

Охорона прав на комерційну таємницю (ноу-хау). Особливість ноу-хау як об'єкта інтелектуальної власності. Способи охорони ноу-хау. Захист від недобросовісної конкуренції.

Поняття авторського права. Способи виникнення авторського права. Здійснення авторського права та способи використання об'єктів. Строк охорони авторського права. Поняття авторської винагороди. Передача авторського права на використання твору.

Суміжні права. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Майнові та немайнові права виконавців, виробників фонограм і відеограм та організацій мовлення. Обмеження майнових прав. Умови виникнення і здійснення суміжних прав. Строк охорони суміжних прав.

Коллективне управління майновими правами авторів. Функції творчих спілок.

Міжнародна охорона промислової власності. Паризька конвенція про охорону промислової власності (1883 р.) і Міжнародний Союз по охороні промислової власності. Інші міжнародні угоди та договори з питань охорони промислової власності. Порядок патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах. Принципи визначення доцільності і процедури правової охорони в іноземних державах. Правова охорона відповідно до національних законодавств країн патентування. Правова охорона відповідно до договору про патентну кооперацію (РСТ). Патентування винаходів відповідно з вимогами Європейської патентної конвенції (ЕПК). Патентування винаходів відповідно з вимогами Євразійської патентної конвенції (ЕАПК).

Вимоги Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків для товарів і послуг та протоколу Мадридської угоди.

Міжнародна система охорони авторського і суміжного прав. Функції Бернської конвенції з охорони літературних і художніх творів. Функції Римської конвенції з охорони суміжних прав. Інші спеціальні конвенції в галузі суміжних прав. Принципи національного режиму. Принцип "автоматичної" охорони. Пріоритет міжнародного права перед національним.

Тема 3. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав

Поняття авторського права. Завдання та функції авторського права. Принципи авторського права. Джерела авторського права. Суб'єкти авторсько-правових відносин. Об'єкти авторського права та об'єкти, що не охороняються авторським правом. Майнові та немайнові права автора. Способи виникнення авторського права. Здійснення авторського права та способи використання

об'єктів. Строк дії прав автора на об'єкти. Поняття авторської винагороди. Передача авторського права на використання твору.

Суміжні права. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Майнові та немайнові права виконавців, виробників фонограм і відеограм та організацій мовлення. Обмеження майнових прав. Умови виникнення і здійснення суміжних прав. Строк охорони суміжних прав.

Колективне управління майновими правами авторів. Функції творчих спілок. Порухення авторського права і суміжних прав. Порядок і способи захисту авторського і суміжного прав. Відшкодування збитків за порушення авторських і суміжних прав.

Тема 4. Економіка інтелектуальної власності

Права інтелектуальна власність як товар. Властивості ринкового товару. Поняття корисності, рідкісності та універсальності товару. Відповідність об'єктів інтелектуальної власності цим вимогам. Обігроздатність об'єктів інтелектуальної власності. Права, що можуть бути відокремлені від підприємства чи індивідуума, і такі, що не можуть бути відокремлені. Поняття гудвілу. Вартість і ціна як економічні категорії.

Об'єкти інтелектуальної власності як товар. Вклад об'єктів інтелектуальної власності в міжнародну торгівлю між розвиненими країнами. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив. Нормативно-правові акти, що регулюють правовідносини стосовно нематеріальних активів.

Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Обставини, в яких необхідна оцінка вартості права на об'єкти інтелектуальної власності. Цілі, база оцінки та види платежів.

Особливості оцінки прав на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг), об'єкти авторського права та суміжних прав, результати НДЦКР та технічну документацію, ноу-хау.

Особливості оцінки інтелектуальної власності при внесенні до статутного капіталу, під час банкрутства, при внесенні в заставу, під час приватизації, при оцінці вартості ліцензій тощо. Три підходи до визначення вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Затратний підхід, дохідний підхід, ринковий підхід. Методи дисконтування і капіталізації доходу.

Ціна ліцензії. Фактори, що визначають ціну ліцензії. Види ліцензійних платежів. Визначення ціни ліцензії по методу роялті. Визначення ціни ліцензії з використанням паушальних платежів, при комбінованих платежах. Визначення мінімальної, максимальної та справедливої ціни ліцензії.

Модуль 2. Права на інтелектуальну власність

Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності

Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності та її види. Характеристика ліцензій від обсягу прав, які передаються: невиключні, виключні, повні. Поняття субліцензійного договору. Класифікація ліцензій за способом охорони їх предметів: патентні, безпатентні, комплексні (гібридні). Класифікація ліцензій в залежності від характеру угоди: обов'язкові, відкриті, Примусова ліцензія, порядок її надання. Класифікація ліцензій за місцем знаходження сторін договору: міжнародні, внутрішні. Характеристика ліцензій за видом об'єктів інтелектуальної власності. Поняття "ноу-хау". Інші види ліцензій: пакетні, перехресні. Поняття "ліцензіар", "ліцензіат" і ціни ліцензії.

Ліцензійний договір. Суб'єкти ліцензійних угод, ліцензійні зобов'язання. Об'єкти і суб'єкти ліцензійного зобов'язання. Структура ліцензійного договору, особливості. Преамбула, терміни та предмет ліцензійного договору. Вимоги щодо якості продукції, форс-мажорні обставини, умова про збереження конфіденційності. Права і обов'язки сторін: ліцензіара та ліцензіата. Відповідальність, гарантії та обмеження в ліцензійному договорі. Строк дії ліцензійного договору, умови його припинення. Порядок укладання та реєстрації ліцензійних договорів в Україні. Розробка проекту угоди. Розробка детального проекту ліцензійного договору. Оформлення і реєстрація ліцензійного договору.

Виняткова природа та види авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права авторів. Сфера дії авторського права. Обмеження майнових авторських прав. Термін дії авторського права. Використання творів без виплати винагороди. Використання творів з виплатою винагороди.

Авторське право на похідні твори. Авторське право на складені твори. Авторське право на службові твори. Презумпція суміжних прав. Права виконавців. Права виробників фонограм і відеограм. Права організацій мовлення. Обмеження майнових суміжних прав. Передача (відчуження) майнових авторських прав. Передача права на використання твору. Авторський договір. Види авторських договорів. Зміст авторського договору.

Тема 6. Оцінка прав інтелектуальної власності

Право інтелектуальної власності як товар. Властивості ринкового товару. Поняття корисності, рідкісності та універсальності товару. Відповідність об'єктів інтелектуальної власності цим вимогам. Обігоздатність об'єктів інтелектуальної власності. Права, що можуть бути відокремлені від підприємства чи індивідуума, і такі, що не можуть бути відокремлені. Поняття гудвілу. Вартість і ціна як економічні категорії.

Об'єкти інтелектуальної власності як товар. Вклад об'єктів інтелектуальної власності в міжнародну торгівлю між розвиненими країнами. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив. Нормативно-правові акти, що регулюють правовідносини стосовно нематеріальних активів.

Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Обставини, в яких необхідна оцінка вартості права на об'єкти інтелектуальної власності. Цілі, база оцінки та види платежів.

Особливості оцінки прав на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг), об'єкти авторського права та суміжних прав, результати НДЦКР та технічну документацію, ноу-хау.

Особливості оцінки інтелектуальної власності при внесенні до статутного капіталу, під час банкрутства, при внесенні в заставу, під час приватизації, при оцінці вартості ліцензій тощо. Три підходи до визначення вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Затратний підхід, дохідний підхід, ринковий підхід. Методи дисконтування і капіталізації доходу.

Ціна ліцензії. Фактори, що визначають ціну ліцензії. Види ліцензійних платежів. Визначення ціни ліцензії по методу роялті. Визначення ціни ліцензії з використанням паушальних платежів, при комбінованих платежах. Визначення мінімальної, максимальної та справедливої ціни ліцензії.

Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності

Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення. Значення захисту прав інтелектуальної власності. Основні моменти порушення прав інтелектуальної власності. Дії, що визнаються порушенням прав власників чинних охоронних документів та заявників. Дії, що визнаються як порушення авторських прав і суміжних прав. Принципи послідовності при виборі засобів захисту: попередження конкурента, звернення в третейський суд, захист прав в судовому порядку. Категорії спорів. Спори про визнання результатів інтелектуальної діяльності. Спори, які розглядаються тільки в судовому порядку.

Основні форми і способи захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. Суть юрисдиктної форми захисту прав. Суть неюрисдиктної форми захисту прав. Способи захисту прав і законних інтересів авторів і власників прав на об'єкти інтелектуальної власності: цивільно-правові та кримінально-правові.

Адміністративний порядок захисту прав. Правова основа для оспорювання прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку. Об'єкти інтелектуальної власності відносно яких здійснюється адміністративний порядок захисту прав. Органи, в яких здійснюється захист прав в адміністративному порядку. Засоби захисту. Адміністративна відповідальність за порушення прав.

Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. Цивільно-правові засоби захисту прав. Випадки, в яких спори про порушення прав підвідомчі суду загальної юрисдикції. Порядок захисту прав. Два основні питання, які розглядаються в будь-якому судовому розгляді про порушення прав інтелектуальної власності.

Кримінальна відповідальність про порушення прав. Кримінально-правова санкція за незаконне посягання на права. Типові випадки захисту прав, що ведуть за собою кримінальну відповідальність.

Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності відповідно до вимог визнаних у міжнародній практиці норм та правил. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS. Адміністративна процедура, цивільно-правові способи захисту прав, а також кримінальні процедури та штрафи, що можуть бути використані до порушників прав.

Тема 8. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Головна мета ВОІВ. Структура ВОІВ. Членство в ВОІВ. Союзи та договори, адміністративні функції яких виконує ВОІВ. Участь України в роботі ВОІВ. Значення міжнародного співробітництва в сфері інтелектуальної власності для України. Співробітництво в рамках міжнародних організацій з питань інтелектуальної власності. Європейська патентна організація (ЄПО). Євразійська патентна організація.

Міжнародні договори з питань охорони промислової власності. Регіональні угоди з питань охорони промислової власності. Угоди з питань міжнародної класифікації об'єктів промислової власності. Міжнародні конвенції в сфері охорони авторських прав і суміжних прав. Угода про торговельні аспекти прав на інтелектуальну власність.

Міжнародна охорона промислової власності. Паризька конвенція про охорону промислової власності (1883 р.) і Міжнародний Союз по охороні промислової власності. Інші міжнародні угоди та договори з питань охорони промислової власності. Порядок патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах. Принципи визначення доцільності і процедури правової охорони в іноземних державах. Правова охорона відповідно до національних законодавств країн патентування. Правова охорона відповідно до договору про патентну кооперацію (РСТ). Патентування винаходів відповідно з вимогами Європейської патентної конвенції (ЄПК). Патентування винаходів відповідно з вимогами Євразійської патентної конвенції (ЕАПК).

Вимоги Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків для товарів і послуг та протоколу Мадридської угоди.

Міжнародна система охорони авторського і суміжного прав. Функції Бернської конвенції з охорони літературних і художніх творів. Функції Римської конвенції з охорони суміжних прав. Інші спеціальні конвенції в галузі суміжних прав. Принципи національного режиму. Принцип "автоматичної" охорони. Пріоритет міжнародного права перед національним.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 - Тематичний план навчальної дисципліни Інтелектуальна власність для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Поняття і система інтелектуальної власності в Україні					
Тема 1. Система інтелектуальної власності 1. Поняття і значення інтелектуальної власності. 2. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. 3. Національне та міжнародне законодавство з питань охорони об'єктів інтелектуальної власності. Система органів управління охорони інтелектуальної власності	2	Практичне заняття 1 Характеристика правової охорони об'єктів інтелектуальної власності 1. Охарактеризуйте об'єкти інтелектуальної власності 2. Охарактеризуйте суб'єкти інтелектуальної власності 3. Вивчення стандартів у сфері інтелектуальної власності	4	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	15
Тема 2. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності 1. Оформлення прав на об'єкти промислової власності 2. Ознаки об'єктів патентного права 3. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг. 4. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав 5. Охорона об'єктів інтелектуальної власності закордоном	2	Практичне заняття 2 Вивчення об'єктів інтелектуальної власності 1. Виявлення об'єктів винаходу 2. Виявлення об'єктів авторського права 3. Вивчення етапів отримання охоронного документу	6	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	10
Тема 3. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав 1. Поняття та принципи авторського права. Виникнення авторського права 2. Особливості охорони та використання об'єктів авторського права. Вільне використання творів 3. Охорона суміжних прав виконавців, виробників фонограм, виробників відеограм та організацій мовлення	2	Практичне заняття 3 Вивчення і оцінки правової охорони об'єктів промислової власності 1. Вивчення етапів отримання охоронного документу 2. Вивчення ознак винаходів 3. Вивчення ознак промислового зразка. 4. Оформлення заявки на промисловий зразок. 5. Оформлення заявки на торгіву марку	4	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	10

<p>Тема 4. Економіка інтелектуальної власності</p> <p>1. Права інтелектуальної власності як товар</p> <p>2. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності</p> <p>3. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив</p> <p>4. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності</p> <p>5. Види ліцензійних платежів</p>	4	<p>Практичне заняття 4</p> <p>Вивчення видів ліцензійних договорів і прав на них</p> <p>1. Ознайомтесь із основними положеннями Національного стандарту «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» та Національного стандарту «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» та законспекуйте їх сферу застосування</p> <p>2. Вивчення алгоритму оцінки інтелектуальної власності</p> <p>3. Порівняльна характеристика підходів до оцінки інтелектуальної власності</p>	6	<p>Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.</p>	10
Разом по модулю 1	10		20		45
Модуль 2. Права на інтелектуальну власність					
<p>Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності</p> <p>1. Права і обов'язки власників охоронних документів</p> <p>2. Способи використання об'єктів інтелектуальної власності.</p> <p>3. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності</p>	2	<p>Практичне заняття 5</p> <p>Вивчення прав на інтелектуальну власність</p> <p>1. Вивчення прав і обов'язків власників охоронних документів</p> <p>2. ознайомлення з видами договорів щодо розпорядження майновими правами на інтелектуальну власність</p> <p>3. Вивчення процедури передачі права власності на винахід (корисну модель)</p> <p>4. Особливості складання ліцензійного договору</p>	4	<p>Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.</p>	10
<p>Тема 6. Оцінка прав інтелектуальної власності</p> <p>1. Права інтелектуальної власності як товар</p> <p>2. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності</p> <p>3. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив</p> <p>4. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності</p> <p>5. Види ліцензійних платежів</p>	2	<p>Практичне заняття 6</p> <p>Ознайомлення з оцінкою прав на інтелектуальну власність</p> <p>1. Вивчення теоретичних засад оцінки вартості інтелектуальної власності</p> <p>2. Вивчення груп права інтелектуальної власності за принципом відокремленості</p> <p>3. Вивчення життєвого циклу інтелектуальної власності</p> <p>4. Алгоритм оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності</p>	6	<p>Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.</p>	10
<p>Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності</p> <p>1. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення</p> <p>2. Адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності</p> <p>3. Судовий порядок захисту інтелектуальної власності</p>	2	<p>Практичне заняття 7</p> <p>Вивчення форм і способів захисту інтелектуальної власності</p> <p>1. Вивчення форм захисту інтелектуальної власності</p> <p>2. Вивчення способів захисту інтелектуальної власності</p> <p>3. Вирішення ситуаційних задач</p>	4	<p>Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.</p>	15

Тема 8. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності 1. Всесвітня організація інтелектуальної власності 2. Міжнародна охорона промислової власності 3. Міжнародна охорона авторських і суміжних прав 4. Угоди, які затверджують міжнародні класифікації	4	Практичне заняття 8 Вивчення міжнародних правових норм з інтелектуальної власності 1. Вивчення конвенції Всесвітньої організації інтелектуальної власності 2. Порядок патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах 3. Міжнародна правова охорона торговельних марок 4. Одержання правової охорони знака в іноземних державах. 5. Ознайомлення з угодами, що затверджують міжнародні класифікації	6	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	10
Разом по модулю 2	10		20		45
Всього	20		40		90

Таблиця 4.2 - Тематичний план навчальної дисципліни Інтелектуальна власність для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1 . Поняття і система інтелектуальної власності в Україні					
Тема 1. Система інтелектуальної власності 4. Поняття і значення інтелектуальної власності. 5. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. 6. Національне та міжнародне законодавство з питань охорони об'єктів інтелектуальної власності. Система органів управління охорони інтелектуальної власності	2	Характеристика правової охорони об'єктів інтелектуальної власності	-	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	17
Тема 2. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності 6. Оформлення прав на об'єкти промислової власності 7. Ознаки об'єктів патентного права 8. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг. 9. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав 10. Охорона об'єктів інтелектуальної власності закордоном	2	Вивчення об'єктів інтелектуальної власності	-	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	17

Тема 3. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав	-	Практичне заняття 1 Вивчення і оцінки правової охорони об'єктів промислової власності 1. Вивчення етапів отримання охоронного документу 2. Вивчення ознак винаходів 3. Вивчення ознак промислового зразка. 4. Оформлення заявки на промисловий зразок. 5. Оформлення заявки на торгівлю марку	2	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	17
Тема 4. Економіка інтелектуальної власності	-	Вивчення видів ліцензійних договорів і прав на них 1	-	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	18
Разом по модулю 1	4		2		69
Модуль 2. Права на інтелектуальну власність					
Тема 5. Розпорядження правами інтелектуальної власності 1. Права і обов'язки власників охоронних документів 2. Способи використання об'єктів інтелектуальної власності. 3. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	2	Вивчення прав на інтелектуальну власність	-	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	17
Тема 6. Оцінка прав інтелектуальної власності	-	Ознайомлення з оцінкою прав на інтелектуальну власність	-	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	17
Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності 1. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення 2. Адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності 3. Судовий порядок захисту інтелектуальної власності	2	Практичне заняття 2 Вивчення форм і способів захисту інтелектуальної власності 1. Вивчення форм захисту інтелектуальної власності 2. Вивчення способів захисту інтелектуальної власності 3. Вирішення ситуаційних задач	2	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	17
Тема 8. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності	-	Вивчення міжнародних правових норм з інтелектуальної власності	-	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування; вирішення завдань, написання доповідей та рефератів.	18
Разом по модулю 2	4		2		69
Всього	8		4		138

Розділ 5 Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (1 балів); захист домашнього завдання (2 балів); обговорення матеріалу занять (2 балів); виконання навчальних завдань (2 бали); завдання самостійної роботи (2 балів); тестування (1 балів)	40
Модуль 2 (теми 5 - 8): відвідування занять (1 балів); захист домашнього завдання (2 балів); обговорення матеріалу занять (2 балів); виконання навчальних завдань (2 бали); завдання самостійної роботи (2 балів); тестування (1 балів)	40
Поточна модульна робота 1 і 2 (по 10 балів кожна)	20
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1 Навчальна	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	а) Участь у наукових гуртках	10
	б) Участь у наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

Таблиця 6 - Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

1. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі. Департамент інтелектуальної власності. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>
2. Офіційний сайт державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://ukrpatent.org/uk>

3. Офіційний сайт державного Державної організації «Українське агентство авторських і суміжних прав» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uacr.org/?lang=ru>
4. Про охорону прав на винаходи та корисні моделі [Електронний варіант] : [закон України : прийнятий Верховною Радою Укр. 23.12.1993 р., (зі змінами від 05.12.2012 р. № 5460 VI)] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.
5. Про охорону прав на промислові зразки [Електронний варіант] : [закон України : прийнятий Верховною Радою Укр. 23.12.1993 р., (зі змінами від 05.12.2012 р. № 5460 VI)] – Режим доступу: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.
6. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг [Електронний варіант] : [закон України : прийнятий Верховною Радою Укр. 23 грудня 1993р., (зі змінами від 21.05.2015 р. № 317-VIII)] – Режим доступу до журн. : // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.
7. Про авторське право і суміжні права [Електронний варіант] : [закон України : прийнятий Верховною Радою Укр. 23.12.1993 р., (зі змінами від 04.11.2018 р. № 2581-VIII)] – Режим доступу. : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
8. Про охорону прав на сорти рослин [Електронний варіант] : [закон України : прийнятий Верховною Радою Укр. 21.04.1993 р., (зі змінами від від 04.10.2018 № 2530-VIII)] – Режим доступу: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>.
9. Цивільний кодекс України [Текст]: офіц. текст: Прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003р. – Кн.4: Право інтелектуальної власності.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Банк тестів за курсом, які розміщені у програмній оболонці Open test.
2. Супровід лекцій за курсом з використанням Microsoft PowerPoint Presentation.
3. Басова Ю.О. Інтелектуальна власність: дистанційний курс // Ю.О. Басова [Електронний ресурс] : Головний центр дистанційного навчання Полтавський університет економіки і торгівлі. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1629>